

Instruks om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kapittel 12, folketrygdloven § 24–4 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 72 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd

Skattedirektoratet har den 24. november 2005 fastsatt ny instruks om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kap. 12, folketrygdloven § 24-4 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 72 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd. Denne instruksen erstatter direktoratets instruks av 18. desember 2001. Instruksen gjelder for anmeldelser som inngis fra 1. januar 2006.

§ 1	Anmeldermyndighet.....	2
§ 2	Uriktige eller ufullstendige opplysninger.....	2
§ 3	Utferdigelse av uriktig dokument.....	2
§ 4	Andre overtredelser av bestemmelsene gitt i eller i medhold av skatte- og avgiftslovgivningen.....	2
§ 5	Medvirkning.....	2
§ 6	Unntak fra anmeldelse	2
§ 7	Flere straffbare overtredelser.....	3
§ 8	Tidspunkt for anmeldelse	3
§ 9	Sted for anmeldelse	3
§ 10	Ikrafttredelse og opphevelse av tidligere instruks.....	3

§ 1 Anmeldermyndighet

Det er fylkesskattkontorene, sentralskattkontorene og Oslo likningskontor som i medhold av denne instruks kan anmelde antatt straffbare overtredelser av ligningsloven kap. 12, folketrygdloven § 24-4 femte ledd og brudd på regnskapslovgivningen i denne sammenheng.

Fylkesskattkontorene kan også anmelde antatt straffbare overtredelser av merverdiavgiftsloven § 72, investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, samt brudd på regnskapslovgivningen i denne sammenheng.

§ 2 Uriktige eller ufullstendige opplysninger

Den som gir skattemyndighetene uriktige eller ufullstendige opplysninger som omfattes av bestemmelsene i ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav a, jf. § 12-2 eller folketrygdloven § 24-4 femte ledd, anmeldes når de skatte- eller avgiftsmessige fordeler utgjør et betydelig beløp. Selv om unndragelsene omfatter lavere beløp, vil anmeldelse kunne inngis etter en samlet vurdering av lovbruddet der det særlig skal legges vekt på om unndragelsen er søkt gjennomført:

- på en planmessig måte,
- ved handlinger som er vanskelig å oppdage, eller
- ved misbruk av stilling eller tillitsforhold.

Der det foreligger spesielle formildende omstendigheter, kan de skatte- eller avgiftsmessige fordeler utgjøre et høyere beløp før forholdet anmeldes.

Tilsvarende gjelder for avgiftsunndragelse og uberettiget tilbakebetaling av merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 72 nr. 1, jf. nr. 4, og for unndragelse av investeringsavgift etter investeringsavgiftsloven § 7 første ledd.

Overtredelse av forhold som angitt i regnskapsloven § 8-5 inngår i vurderingen av en anmeldelse. Slik overtredelse vil alltid være et selvstendig anmeldelsesgrunnlag når den regnskapspliktige helt eller delvis har unnlat å føre regnskap eller i ettertid ulovlig har fjernet regnskapet eller deler av det.

§ 3 Utferdigelse av uriktig dokument

Overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav b anmeldes uten hensyn til

unndragelsens omfang. Anmeldelse kan likevel unnlates når overtredelsen gjelder et lite beløp og det ikke foreligger indikasjoner på straffbare forhold utover det som er avdekket.

§ 4 Andre overtredelser av bestemmelsene gitt i eller i medhold av skatte- og avgiftslovgivningen

Overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav d, merverdiavgiftsloven § 72 nr. 2 første ledd og

tilsvarende overtredelse av investeringsavgiftsloven § 7 første ledd samt unnlatelse av å sende inn pliktig oppgave som angitt i folketrygdloven § 24-4 femte ledd, anmeldes når skadevirkningene for det offentlige eller andre grunner tilsier det.

Anmeldelse foretas vanligvis ikke før advarsel er gitt og overtredelsen er gjentatt eller pålegg ikke er blitt fulgt.

Overtredelse av merverdiavgiftsloven § 72 nr. 2 annet ledd, og tilsvarende overtredelse av investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, anmeldes i samsvar med retningslinjene i instruksens § 2.

§ 5 Medvirkning

Etter ligningsloven §12-1 nr. 2, § 12-2 nr. 1, folketrygdloven §24-4 femte ledd og merverdiavgiftsloven § 72 nr. 3 straffes medvirker på samme måte som hovedmann. Det samme gjelder etter regnskapsloven § 8-5 første ledd og straffeloven §286 jf. § 288 for medvirkning til brudd på regnskapslovgivningen. Videre omfatter heleribestemmelsen i straffeloven § 317 medvirkning i vid forstand.

Medvirkning til overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav a, jf. § 12-2 og overtredelse av folketrygdloven § 24-4 femte ledd, anmeldes i alminnelighet bare når skattyteren som har gitt opplysningene, selv er ilagt administrativ sanksjon eller blitt anmeldt og bare i de tilfeller hvor bistanden har vært fremtredende. Det samme gjelder ved overtredelse av merverdiavgiftsloven § 72 nr. 1, jf. nr. 3, samt tilsvarende overtredelse av investeringsavgiftsloven § 7 første ledd.

Den som medvirker til overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav b og d, samt merverdiavgiftsloven § 72 nr. 2, jf. nr. 3, og tilsvarende overtredelse av investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, anmeldes etter samme retningslinjer som for hovedmannen, uavhengig av om denne er blitt anmeldt eller er ilagt administrativ sanksjon.

Gjentatt medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i ligningsloven § 12-1 nr. 1, jf. § 12-2, merverdiavgiftsloven § 72 nr. 1 og 2, jf. nr. 3, eller investeringsavgiftsloven § 7 første ledd skal anmeldes, selv om hovedmannen ikke er ilagt administrativ sanksjon eller er blitt anmeldt. Tilsvarende gjelder hvor overtredelsen er utført på en graverende måte. Er medvirkningen foretatt under utøvelse av næring, skal overtredelsen anmeldes med mindre det er grunn til å regne med at overtredelsen er et engangstilfelle og at den bare har eller ville ha ført til unndragelse av et lite skatte- og avgiftsbeløp.

§ 6 Unntak fra anmeldelse

I henhold til bestemmelsene i protokoll nr. 7 artikkel 4 til Den europeiske menneskerettskonvensjon skal ikke en person anmeldes hvis vedkommende allerede er ilagt tilleggsskatt eller tilleggssavgift for samme

forhold. Se dog bestemmelsens annet ledd om adgangen til å gjenoppta en sak.

Fremtrer det som overveiende sannsynlig at straffesak vil bli henlagt eller lede til påtaleunntatelse eller annen påtalemessig advarsel, skal anmeldelse etter denne instruks normalt unnlates. Det samme gjelder når den skatte- eller avgiftspliktige er så syk, gammel eller lignende at straffeforfølgning ville være en uforholdsmessig stor påkjønning.

Anmeldelse foretas ordinært ikke når gjerningsmannen bare har utvist simpel

uaktsomhet ved overtredelse av merverdiavgiftsloven § 72 eller investeringsavgiftsloven § 7 nr. 1.

§ 7 Flere straffbare overtredelser

Foreligger det flere straffbare overtredelser av ligningsloven, folketrygdloven, merverdiavgiftsloven, investeringsavgiftsloven og/eller regnskapslovgivningen, skal disse ses i sammenheng ved vurderingen av om anmeldelse skal inngis. Unndragelse over flere år skal ses under ett ved den beløpsmessige vurdering, slik at den samlede skatte- og avgiftsunndragelsen legges til grunn.

§ 8 Tidspunkt for anmeldelse

Anmeldelse leveres snarest mulig når det foreligger skjellig grunn til mistanke om straffbar overtredelse av skatte- og avgiftslovgivningen.

§ 9 Sted for anmeldelse

Anmeldelse inngis til det politidistrikt hvor den straffbare overtredelsen er foretatt.

§ 10 Ikrafttredelse og opphevelse av tidligere instruks

Denne instruks trer i kraft fra 1. januar 2006. Fra samme tidspunkt oppheves instruks av 18. desember 2001 om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kap. 12, folketrygdloven § 17–2 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 72 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd.